

Vergaderjaar 2024–2025

30 252

Toekomstvisie agrarische sector

Nr. 178

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSEL- ZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2024

Bij motie-Van der Plas c.s. (Kamerstuk 36 410-XIV nr. 82) heeft de Tweede Kamer gevraagd om bij de totstandkoming van nieuw agrarisch beleid en nieuwe maatregelen een verdienvermogenstoets verplicht te stellen. In deze brief licht ik toe op welke wijze ik invulling wil geven aan deze motie.

Huidige aanpak

Het is een onderdeel van goed bestuur om alle mogelijke effecten van beleid in kaart te brengen zodat op basis daarvan een goede politieke en beleidsmatige afweging kan worden gemaakt. Incidenteel worden bedrijfseconomische effecten van (nieuw) beleid al vroegtijdig in het beleidsproces in beeld gebracht. Dit gebeurt op initiatief van de Tweede Kamer of op initiatief van het ministerie. Voorbeelden zijn de onderzoeken naar bedrijfstypen voor duurzame landbouw van Wageningen Economic Research (WEcR), waarbij uitgaande van de verschillende beleidsopgaven voor de leefomgeving en rekening houdend met verschillende ontwikkelpaden voor de landbouwsectoren de mogelijke bedrijfseconomische effecten in beeld zijn gebracht (Kamerstukken 30 252 nr. 150 en nr. 167).

Standaard beleidsproces met het Beleidskompas

Daarnaast is voor het vormgeven van nieuw beleid een standaard beleidsproces ingericht via het Beleidskompas¹. Het Beleidskompas is de centrale werkwijze voor het maken van beleid bij de rijksoverheid, een van de hoofdvragen van het Beleidskompas is wat de gevolgen van de overwogen beleidsopties zijn. Onderdeel hiervan is de Bedrijfseffectentoets (BET). De BET is een verplichte kwaliteitseis waar, door middel van

¹ Beleidskompas | Kenniscentrum voor beleid en regelgeving (kcbn.nl)

verschillende onderdelen², wordt nagegaan wat de gevolgen zijn voor bedrijven waarop het beleid van toepassing is. Een onderdeel van de BET is de MKB-toets, waarbij individuele MKB-ondernemers al in een vroege fase kunnen meedenken over de uitwerking van nieuw beleid en nieuwe wet- en regelgeving. Voor LVVN is er een agrarische praktijktoets, hierbij wordt dezelfde handreiking³ gevolgd als bij de MKB-toets en worden agrarische ondernemers gevraagd om mee te denken.

Voorstel invulling motie

Om zo goed en efficiënt mogelijk invulling te geven aan de motie-Van der Plas c.s., wil ik het inzichtelijk maken van de effecten op het verdienvermogen van agrarische bedrijven onderdeel maken van het reguliere beleidsproces. Daartoe zal ik onderzoeken op welke wijze aangesloten kan worden bij het Beleidskompas. Daarbij is het idee om in de BET expliciet na te gaan of nieuw beleid of wet- en regelgeving een effect heeft op het verdienvermogen van agrarische bedrijven. Wanneer de inschatting is dat dit het geval is worden de bedrijfseconomische effecten doorgerekend. Daarbij worden de mogelijkheden van een eventuele compenserende en/of mitigerende maatregelen beschreven.

Door op deze wijze invulling te geven aan de motie-Van der Plas c.s. wordt geborgd dat de verdienvermogenstoets een standaard onderdeel van het beleidsproces wordt. Daarnaast wordt voorkomen dat er een nieuwe losstaande toets wordt geïntroduceerd met het risico dat de uitvoeringslast van het maken van nieuw beleid wordt verhoogd en er vertraging ontstaat bij het invoeren van nieuw beleid.

Deze toevoeging aan de BET en de methodiek om de bedrijfseconomische effecten inzichtelijk te maken vergen nadere uitwerking. Ik verwacht u medio 2025 hierover nader te informeren.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma

² Een regeldruktoets, een MKB-toets (specifiek voor LNV een agrarische praktijktoets), effecten op innovatie, markteffecten en overige bedrijfseffecten.

³ Handreiking panelconsultatie voorgenomen wet- en regelgeving (kcbr.nl)